

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE TLUMAČOV

NA OBDOBÍ LET
2013 - 2018

Úvod

Program rozvoje Obce Tlumačov (dále jen PRO Tlumačov) můžeme definovat jako strategický koncepční materiál, jehož cílem je definovat prioritní oblasti v rámci rozvoje obce. PRO Tlumačov předkládá základní orientaci rozvoje obce v dlouhodobějším období let 2014 – 2026. Jedná se o dokument, pomocí něhož bude ve stanoveném časovém horizontu zabezpečována samosprávou obce koordinace strategických aktivit, které významným způsobem ovlivňují život obyvatel. Program vychází z demografického, sociálního, ekonomického a společenského stavu obce.

Obec Tlumačov do současnosti neměla zpracován žádný koncepční materiál, který by objektivně stanovil rozvojové priority a byl závazným materiálem. Program rozvoje obce se tak stává prvním materiálem, který dává nejen vedení obce, ale i široké veřejnosti, přehled o plánovaných investičních aktivitách. Lze na něj odkazovat při podávání žádostí o dotace, úvěry či příspěvky a tak lépe prosazovat zájmy obce a jejích občanů.

Dokument byl zpracován v rámci řešení projektu „Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí“ (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), jehož nositelem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Projekt byl financován z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu České republiky. Představitelům obce byla poskytnuta metodická podpora Ministerstva pro místní rozvoj ČR jako pilotním obcím projektu, které byly vybrány, aby byl v praxi ověřen jeden ze vzniklých produktů projektu – metodika tvorby programu rozvoje obce.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

1.1 Poloha

Oficiální název:	Obec Tlumačov
Obec:	Tlumačov
Katastrální území:	Tlumačov na Moravě
Okres:	Zlín
Kraj:	Zlínský

Obec Tlumačov se nachází na středním toku řeky Moravy v jižní části Hornomoravského úvalu, 4 km severně od města Otrokovic a 20 km západním směrem od krajského města Zlína v nadmořské výšce 186 m nad mořem. Tlumačov leží na důležité silnici mezi Otrokovicemi a Přerovem a stejně tak zde vede železniční trať Přerov – Břeclav. Dojezdová vzdálenost jednotlivých větších okolních měst (Zlín, Kroměříž, Přerov, Uherské Hradiště) činí zhruba 25 km. Obcí s rozšířenou působností, do jejíž působnosti Tlumačov spadá, je město Otrokovice.

Na západ od Tlumačova se zdvihá pásmo Chřibů a na východ Vizovická vrchovina se skupinou Tlumačovských vrchů a zalesněným nejvyšším vrchem Křemennou (315 m). Obcí neprochází žádná turistická trasa. Katastrální výměra obce činí 1552 hektarů (zdroj ČSÚ). Zahrnuje jedno katastrální území Tlumačov na Moravě.

Součástí obce je i osada Skály, ležící východním směrem od vlastní obce.

V těsné blízkosti obce se rozkládá chráněné území Kurovický lom. Toto chráněné území bylo vyhlášeno rozhodnutím Okresního úřadu Kroměříž. Důvodem ochrany je výskyt chráněných druhů obojživelníků, hlavně čolka velkého a čolka karpatského. Dalším maloplošným chráněným územím je přírodní památka s názvem Tlumačovská tůňka.

Nejvýznamnějším vodním tokem na katastrálním území obce je říčka Mojena, která protéká po západním okraji zastavěného území a následně se vlévá do řeky Moravy. Dalším drobným tokem, který má své povodí na správním území Tlumačova je potok Hlavnička, který protéká po jižním okraji obce a zaústíje do říčky Mojeny. Severním okrajem obce protéká umělý vodní tok Hajská příkopa, který zajišťuje

odvod povrchových a podpovrchových vod z vápencového lomu, který byl otevřen na západním svahu kopce Křemenná.

1.2 Historie obce

Nejstarší zmínka o existenci Tlumačova se nachází v listině olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka z roku 1141, která spisuje veškerý církevní majetek při východní hranici českého přemyslovského státu. Mezi nejstarší architektonické historické památky náleží kostel sv. Martina a sousední panský dům č. p. 90, který v 50. letech 17. století byl přeměněn v panský nájemní hostinec. Historický vývoj pokračoval v souladu s postupem vědeckotechnické revoluce. V obci bylo postaveno nádraží, dostavěna železniční trať Přerov – Břeclav. Historický vývoj obce pak plně kopíroval jednotlivé historické události ve společnosti. V obci byl v roce 1871 zřízen poštovní úřad. Následující rok byla založena vápenka, která svou činnost ukončila až na začátku 21. století. Byla založena tělovýchovná jednota a postavena sokolovna. V roce 1911 byla dokončena nová budova měšťanské školy. Do života obce se také výrazně zapsaly obě světové války, na jejichž bojištích padli i občané z Tlumačova.

2. Obyvatelstvo

2.1 Demografická situace

2.1.1 Současný stav

- Aktuální počet obyvatel 2.531 (stav k 31.12.2012) a jeho vývoj za posledních 10 let
- V globále se tedy jedná o vcelku vyrovnaný, stabilní stav, s mírně rostoucím údajem. Podíl mužů a žen je až překvapivě vyrovnaný.
- Pohyb obyvatel za posledních 10 let viz. PŘÍLOHA č. A1 2-1-1-2
- Hlavní věkovou skupinu tvoří občané ve věku od 30–40 let – viz PŘÍLOHA č. A1 2-1-1-3
- Z důvodu spádovosti obce největší počet dojíždějících osob za pracovními příležitostmi, do škol, případně za službami je do Otrokovic, následuje Zlín a Kroměříž – viz PŘÍLOHA č. A1 2-1-1-4
- Vzdělanostní struktura obyvatel – viz PŘÍLOHA č. A1 2-1-1-5

2.1.2 Vývoj

- Počet obyvatel v naší obci se za posledních 10 let mírně zvyšuje. V rozmezí 10 let což je od roku 2002 do roku 2012 u nás vzrostl počet o 138 občanů.
- Situace zvyšujícího se počtu obyvatel je zapříčiněna mírným nárůstem počtu narozených dětí, nižší úmrtností, kladným údajem přistěhovaných a menším počtem odstěhovaných obyvatel.
- Průměrně se v obci narodí 25 dětí

2.1.3 Příčiny problémů a jejich řešení

- Obecný celorepublikový i celoevropský trend stárnutí populace
- Řešení sociální situace

2.2 Sociální situace

2.2.1 Současný stav

V obci nejsou národnostní menšiny.

V roce 2012 byly v obci odhaleny 2 pěstírny konopí a jedna várna pervitinu, 1x přestupek držení omamné látky pro svou potřebu, 3 x byl řešen přestupek v dopravě - řízení pod vlivem omamných látek.

Odhaduje se, že v obci užívá, eventuelně experimentuje s návykovými látkami 50 – 60 obyvatel.

Sociálně slabí obyvatelé: na úřadu práce je vedeno 110 žadatelů o zaměstnání, 18 v hmotné nouzi, z toho 5 jedinců a 13 dvojic. 102 žadatelů žádá o příspěvky na sociální péči, z toho je 10 matek s dětmi (řada z nich může upadnout do hmotné nouze)

2.2.2 Vývoj

Vývoj je závislý na ekonomické situaci státu. Nezaměstnanost stále stoupá, pracovní příležitosti nejsou.

2.2.3 Příčiny problémů a jejich řešení

V obci nejsou žádné sociálně vyloučené lokality. Všeobecný nárůst drogové závislosti. Více zdůrazňovat příčiny od raného věku dětí, přednášky na toto téma dětem v základní škole.

2.3 Spolková činnost

2.3.1 Spolky v obci

V obci působí spolky dle PŘÍLOHY č. A1 2-3-1-1.

2.3.2 Vývoj

Stav spolků je stabilizován, věk členů stárne, mladá generace nenastupuje.

3. Hospodářství

3.1 Průmysl a zaměstnavatelé v obci

3.1.1 Současný stav

Vývoj struktury zaměstnavatelů v obci doznal v posledních desetiletích změn. Zanikly podniky, které byly v minulosti významnými zaměstnavateli v obci – HCV Mokrý (cementárna Tlumačov), Tofa Tlumačov, Továrna na výrobu koleček a některé drobnější provozovny.

V současné době v obci Tlumačov nepůsobí žádný významný zaměstnavatel, který by zaměstnával více než 250 zaměstnanců. Jsou zde dva zaměstnavatelé s počtem zaměstnanců nad 50 – Metalšrot Tlumačov a.s. a DURA-LINE CT, s.r.o., kteří jsou zároveň nejvýznamnějšími zaměstnavateli tlumačovských občanů.

V obci působí celkem 13 firem, které mají více než deset zaměstnanců. Celkem v obci působí 181 subjektů, které zaměstnávají od jednoho do 10 zaměstnanců. U některých drobných zaměstnavatelů je počet zaměstnanců sezónní, závislý na období, situaci na trhu apod.

Přehled významnějších zaměstnavatelů viz. PŘÍLOHA č. A1 3-1-1-1 Hospodářství.

Možnosti a bariéry rozvoje podnikání (plochy, objekty)

Obec má aktuálně nový územní plán (schválený zastupitelstvem obce koncem roku 2012). Je v něm jasně vytýčen dostatek vhodných ploch k rozvoji výrobního podnikání.

Podniky na území obce jsou situovány ve třech zásadních lokalitách:

Lokalita Slivotín je dle Územního plánu obce hlavní plochou pro realizaci výstavby nových podniků tzv. na zelené louce. V posledních letech zde k podnikům Metalšrot a DURA-LINE CT, přibyl sklad firmy RIM CZ a obalovna firmy SKANSKA. Lokalita má napojení na silnici první třídy I/55 vlastní komunikací, železniční vlečka vede do areálu Metalšrotu. Slivotín poskytuje dostatečný a kvalitní prostor pro rozvoj další průmyslové výstavby.

Lokalita bývalého družstva Agrotonz je z části zastavěna původními budovami, rozvoj v této oblasti je většinou spojen s adaptací objektů na výrobní, skladovací prostory apod. V sousedství lokality jsou směrem k obci Machová vyčleněny další plochy pro drobnou výrobu.

Lokalita Skály je zcela mimo obec Tlumačov na jejím jižním konci katastru. Jsou zde ještě volné plochy výroby drobné, které je možno využít. Lokalita je velmi dobře přístupná ze silnice I. třídy I/55.

Další plochy jsou po bývalých areálech podniků Továrna na kolečka Stodůlka (u vlakového nádraží), plocha areálu bývalého areálu Tofa a plocha areálu bývalé cementárny, zčásti využitá obcí (technický areál) a druhá část firmou Navláčil.

Objekty pro podnikání

Objekty pro podnikání se nacházejí převážně v areálu Agrotonz. K využívání je nutná jejich adaptace. V obci nejsou objekty přímo určené k podnikání. Nabízí se využití některých objektů v obci – např. budova bývalého válcového mlýna v centru obce, budova staré školy na náměstí Komenského (č. p. 65) nebo budova bývalého obchodu v místní části Skály. Další i větší objekty jsou v areálu bývalé Tofy a kolečkárně. K drobnému podnikání jsou využívány i některé objekty v místní části Skály.

Pro drobné podnikání především v oblasti služeb je v obci využíván objekt „Dům služeb“, který ale již přestává vyhovovat požadavkům.

3.1.2 Vývoj

V posledních letech se v naší obci počet zaměstnavatelů stabilizoval. Díky vytvořeným průmyslovým zónám dle ÚP Tlumačov přibyli někteří noví zaměstnavatelé. Dá se předpokládat další přírůstek nových zaměstnavatelů v těchto zónách.

3.1.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Pro efektivnější využití prostor pro výstavbu nových podniků a tím i tvorbu nových pracovních míst je možné podpořit propagaci využití průmyslových zón.

Plochy k rozvoji podnikání jsou převážně v soukromém vlastnictví, obec nedisponuje pozemky pro rozvoj podnikání,

3.2 Služby v obci

3.2.1 Současný stav

V obci nepůsobí významní zaměstnavatelé v oboru služeb.

Vybavenost obce v oblasti služeb je za posledních deset let přibližně na stejné úrovni s drobnými obměnami.

Základní služby jsou v obci zastoupeny. K provozování drobných obchodů a služeb (kadeřnictví, masáže,...) slouží objekt „Dům služeb“. Objekt přestává vyhovovat a nové prostory nejsou v obci k dispozici.

Vybavenost obce - síť služeb je uvedena v PŘÍLOZE č. A1 3-2-1-1 Služby.

3.2.2 Vývoj

Struktura nabízených služeb v obci je v posledních letech ustálená bez výrazných změn. V závislosti na ekonomické situaci v zemi bude záviset další vývoj služeb a podnikatelských aktivit v obci. Drobné služby jsou ekonomicky těžko udržitelné.

3.2.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Obec disponuje s menším potenciálem prostor určených k drobnému podnikání a službám. Dům služeb – v současné době z části využíván, ale přestává vyhovovat požadavkům současné platné legislativy – po stránce stavební, hygienické. K využití se nabízí budova č. p. 65, pro adaptaci je nutná její rekonstrukce.

Nejtíživější v oblasti služeb v obci je absence kvalitní restaurace a ubytování. Dále chybí v obci bankomat.

3.3 Zemědělství

3.3.1 Současný stav

Zemědělská výroba v obci má zejména charakter převážně rostlinné výroby – kukuřice, řepka olejná, obiloviny. Na půdě hospodaří soukromí zemědělci a zemědělské podniky, kteří půdu buď vlastní, nebo si ji pronajímají. V obci je evidováno celkem devatenáct zemědělských podnikatelů. Největšími pronajímatelem půdy vlastněné obcí je společnost Lukrom s. r. o. , Plemenářské služby Otrokovice a. s., Zemet spol. s r. o. , Agrocorp s. r. o.

V obci působí dvě větší zahradnictví - Zahradnictví Talaš (známé kysané zelí) a Zahradnictví Hotařík.

Živočišná výroba je v malé míře soustředěna v areálu bývalého družstva Agrotonz. Plemenářské služby Otrokovice a.s. zde mají v cca 3 objektech umístěny telešníky pro chov hovězího dobytka. Živočišná výroba je v tomto areálu umístěna v sousedství ostatních výrobních subjektů, které nesouvisí s živočišnou, či jinou zemědělskou činností.

V obci působí tradiční chovatel plemenných koní Zemský hřebčinec Tlumačov.

Územním plánem obce je situace v zemědělských pozemcích jasně definovaná.

3.3.2 Vývoj

Situace v zemědělství v obci se jeví jako stabilizovaná, pozemky jsou využívány dle svého účelu jak drobnými soukromníky, tak středně velkými zemědělskými společnostmi. Další vývoj zemědělství a využívání půdy bude záviset na podpoře zemědělců a farmářů od státu.

3.3.3 Příčiny problémů a jejich řešení

V souvislosti s výstavbou rychlostní komunikace R55 došlo k některým úpravám zemědělských pozemků a přístupu k nim – výstavba zpevněných přístupových komunikací (polních cest), které nejsou všemi zemědělci pozitivně vnímány.

3.4 Cestovní ruch

3.4.1 Současný stav

Obec Tlumačov nedisponuje významnými kulturními a přírodními památkami, které by byly cílem turismu. Cílem návštěvníků jsou kulturní, sportovní a společenské akce pořádané obcí či místními spolky a organizacemi (např. Hanácký den, Chovatelský den hřebčince, sportovní utkání – fotbal, voltiž, aerobik, hry seniorů, atd.).

Základem turistické infrastruktury je informační středisko KIS Tlumačov, které je vybaveno sálem pro pořádání výstav, přednášek, besed, kurzů a školení. Dále disponuje knihovnou, učebnou. Součástí je recepce, která nabízí občanům a návštěvníkům informační a turistické materiály.

Obcí prochází cyklotrasa č. 5181 (Hulín – Otrokovice), v blízkosti obce (cca 3 km) vede významná cyklostezka č. 47 podél řeky Moravy, na kterou má obec napojení pouze po frekventované silnici 367 Kvasice – Tlumačov.

Počet chat a chalup je v obci minimální, obec se nenachází se v atraktivní rekreační oblasti.

V obci není k dispozici žádné ubytovací zařízení a možnost stravování je omezená.

3.4.2 Vývoj

V oblasti cestovního ruchu nebude do budoucnosti výrazná změna, což je podmíněno lokalitou obce a zanechaným kulturním dědictvím. Celková návštěvnost obce a turismus je pouze odvislá od konání kulturních a sportovních akcí, které obec podporuje prostřednictvím KIS či spolků. KIS Tlumačov nabízí velmi kvalitní zázemí pro rozvoj turismu.

3.4.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Jednou z možností na zlepšení situace v oblasti turistického ruchu by bylo propojení či napojení se na cyklostezku podél řeky Moravy s návazností na Baťův kanál, Kroměříž UNESCO, atd.

Další možností zvýšení turismu je obnovení tradice v pořádání dostihů. Tlumačov je tradičně známý chovem koní a v návaznosti na to může přilákat do obce návštěvníky. V souvislosti s chovem koní může vzniknout možnost hypoturistiky, jak v Zemském hřebčinci, tak u soukromých chovatelů koní.

Chybí kvalitní stravování, výletní restaurace – cukrárna, kavárna a ubytování.

3.5 Trh práce

3.5.1 Současný stav

Většina ekonomicky aktivních obyvatel Tlumačova dojíždí za prací do větších měst v okolí – Otrokovice, Zlín, Kroměříž, Hulín. Vzdálenost na dojíždění se pohybuje od 5 do 25 km. Dopravní obslužnost je velmi dobrá (autobus, vlak) obec leží na silnici I. třídy, v blízkosti rychlostní komunikace R55 (nemá přímé napojení) a na trati frekventovaného železničního koridoru Přerov – Břeclav.

Statistické údaje k trhu práce jsou uvedeny v PŘÍLOZE č. A1 3-5-1-Trh práce-statisticky.

3.5.2 Vývoj

Trh práce v obci bude závislý na počtu zaměstnavatelů v obci. Obecně platí, že se stále ve větší míře dojíždí za prací do okolních větších měst. Za prací se budou lidé více stěhovat.

3.5.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Problémy v této oblasti úzce souvisí s kapitolou hospodářství - zaměstnavatelé a služby. Možným zlepšením bude propagace volných míst a ploch k podnikání, vytvoření vhodných podmínek pro služby a drobné podnikání.

Důležitá je podpora funkční dopravní infrastruktury (autobusové linky, vlaky) pro zajištění kvalitní dopravní dosažitelnosti pro občany Tlumačova.

4. Infrastruktura

4.1 Kanalizace

4.1.1 Současný stav

Obec je napojena na Průmyslovou ČOV, a.s., Otrokovice. Kanalizace v obci je ve vlastnictví společností MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s., Olomouc (výtlak směr Otrokovice), Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., Zlín (střední a jižní část obce) a Obce Tlumačov (střední a severní část obce, lokalita Skály). Páteřní síť kanalizace, na kterou je napojeno cca 95 % obyvatel, byla zrekonstruována a doplněna v letech 2008 - 2011. Současný technický stav je dobrý.

Celkový stav kanalizace v obci a jejích částech je uveden v PŘÍLOZE č. A1 4-1-1-1.

4.1.2 Vývoj

- zajištění odpovídajícího čištění odpadních vod dle technických standardů a právních nařízení
- obnova a rekonstrukce kanalizačních řadů (viz naturální plnění smlouvy o nájmu kanalizace - 600 tis. Kč/rok bez DPH)
- dostavba chybějící kanalizace v částech obce kde ještě není (např. napojení východní části lokality Skály do r. 2018, napojení areálu farmy Tlumačov do r. 2023)
- příprava rozvodů nových řadů k novým lokalitám pro výstavbu

4.1.3 Příčiny problémů a jejich řešení

- opravy, úpravy a rekonstrukce kanalizační sítě - starou kanalizační síť postupně nahrazovat novým potrubím, v místech pod opravenými komunikacemi využívat v rámci možností zejména bezvýkopové metody (finančně náročné)
- zajištění územní, projektové a majetkoprávní přípravy akcí
- při křížení nových řadů a přípojek s komunikacemi a chodníky využívat zejména bezvýkopové metody formou protlaků

4.2 Veřejné osvětlení

4.2.1 Současný stav

Páteční rozvod VO byl vybudován v letech 1969 – 1972 a 1980 a jeho vlastníkem je obec Tlumačov. Současný stav VO je uspokojivý s tím, že rozvody jsou řešeny podzemními a nadzemními kabelovými rozvody (Al nebo Cu). Pro svítidla VO jsou použity sodíkové výbojky. V letech 2008 - 2011 proběhla instalace regulace napětí ve VO vedoucí ke snížení spotřeby elektřiny. V průběhu let a v rámci finančních možností bylo dobudováno VO v místech jejich absence a v lokalitách nové výstavby (např. ul. Zábrání, ul. U Vodárny, ul. U Cementárny a ul. Nová). VO v parku na ul. Sokolská provedeno v roce 2011 v rámci akce „Revitalizace parku na ul. Sokolská, Tlumačov“ z ROP Stření Morava.

4.2.2 Vývoj

- snižování nákladů za elektřinu formou snížení napětí ve VO v nočních hodinách
- instalovat svítidla s malým příkonem (LED, solární, apod.) do r. 2020
- v rámci finančních možností zlepšit estetický vzhled obce – jednotné sloupy, svítidla, apod.
- obnova a rekonstrukce sítě VO do r. 2024
- dostavba chybějící sítě VO v částech obce kde ještě není
- příprava rozvodů VO v nových lokalitách pro výstavbu

4.2.3 Příčiny problémů a jejich řešení

- poruchy VO - v rámci finančních možností postupně nahrazovat staré rozvody VO (Al) novými rozvody (Cu)
- zajištění územní, projektové a majetkoprávní přípravy akcí
- při křížení nových rozvodů s komunikacemi a chodníky využívat zejména bezvýkopové metody formou protlaků
- pro přehlednost a získávání dostupných informací o soustavě VO nutné řešit zpracování pasportu VO v digitální formě do r. 2014
- pasport aktualizovat průběžně, max. 1x za 2 roky

4.3 Místní rozhlas

4.3.1 Současný stav

Páteční rozvod MR byl vybudován v roce 1980 a jeho vlastníkem je obec Tlumačov. Současný stav rozvodů MR je uspokojivý s tím, že jednotlivé části jsou řešeny podzemními nebo nadzemními Al nebo Cu kabelovými rozvody. V průběhu let a v rámci finančních možností byly dobudovány části MR v místech jejich absence a v lokalitách nové výstavby (např. ul. Zábrání, ul. U Vodárny, ul. Nivy a ul. Nová). Část MR byla v roce 2010 řešena bezdrátově za použití dotace HZSZK na zkvalitnění přenosu informací IZS.

4.3.2 Vývoj

- obnova a rekonstrukce sítě MR (dotace II. etapy bezdrátového rozhlasu v r. 2013, dokončení do r. 2015)
- dostavba chybějící sítě MR v částech obce kde ještě není
- příprava rozvodů MR v nových lokalitách pro výstavbu

4.3.3 Příčiny problémů a jejich řešení

- poruchy MR - staré kabelové podzemní a nadzemní rozvody MR postupně nahrazovat bezdrátovým MR
- zajištění územní, projektové a majetkoprávní přípravy akcí
- u bezdrátového rozhlasu je po určité době nutné počítat s výměnou zdrojů - dobíjecích baterií

4.4 Vodovod

4.4.1 Současný stav

Obec má vybudovaný vodovod, jehož vlastníkem je společnost Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., Zlín a na který je napojeno cca 97 % obyvatel. Páteční síť vodovodu byla vybudována v roce 1964. Vodovod s dostačující kapacitou s opotřebením vzhledem ke stáří (cca 50 let!!!) Voda je dodávána v kvalitě dle hygienických norem. Opravy a údržbu zajišťuje vlastník vodovodu.

Celkový stav vodovodu v obci a jejích částech je uveden v PŘÍLOZE č. A1 4-4-1-1.

4.5 Plynofikace

4.5.1 Současný stav

Celá obec je plynofikována. Plynovodní síť, jejímž vlastníkem je Jihomoravská plynárenská, a.s., Brno, byla v obci vybudována po etapách v letech 1990 – 1999 a v současné době je na tuto síť napojeno cca 95% obyvatel. Plynovodní síť je v dobrém technickém stavu.

Celkový stav plynofikace v obci a jejích částech je uveden v PŘÍLOZE č. A1 4-5-1-1.

4.6 Telekomunikační síť

4.6.1 Současný stav

Vlastníkem sítě je společnost Telefónica CR, a.s. Praha. Podzemní rozvody jsou řešeny metalickými nebo optickými kabely s tím, že stávající stav je dobrý. V současné době jsou využívány zejména bezdrátové sítě (mobil, internet, atd.).

4.7 Energetická síť

4.7.1 Současný stav

Vlastníkem sítě je společnost E.ON ČR, s. r. o., České Budějovice. Rozvody jsou řešeny podzemními kabelovými a nadzemními volnými a kabelovými rozvody a jejich stávající stav je dobrý.

4.7.2 Vývoj

- zajištění dostatečného množství jednotlivých médií
- obnova a rekonstrukce sítí
- dostavba chybějících sítí v částech obce kde ještě není
- příprava rozvodů nových sítí k novým lokalitám pro výstavbu

4.7.3 Příčiny problémů a jejich řešení

- poruchy sítí - staré nahrazovat novými
- zajištění územní, projektové a majetkoprávní přípravy akcí
- při křížení nových rozvodů s komunikacemi a chodníky využívat zejména bezvýkopové metody formou protlaků

- přesun katodické ochrany plynárenského zařízení mimo zastavěnou a zastavitelnou část obce do r. 2018

4.8 Dopravní infrastruktura - státní a krajské silnice

4.8.1 Současný stav

Obec Tlumačov je napojena na dálniční síť D1 prostřednictvím silnice I/55 ve směru Tlumačov – Hulín a rychlostní komunikace R55 ve směru Tlumačov – Otrokovice a Tlumačov – Hulín. Správcem uvedených komunikací je ŘSD ČR. Vlastníkem komunikací II. a III. tříd v k.ú. Tlumačov na Moravě je ŘSZK.

Další specifikace komunikací a sčítání dopravy v obci je uvedeno v PŘÍLOZE č. A1 4-8-1-1.

4.8.2 Příčiny problémů a jejich řešení

- odklonění tranzitu nákladních automobilů mimo obec na R55 a D1 do r. 2020

4.9 Dopravní infrastruktura - železniční doprava

4.9.1 Současný stav

Železniční trať č. 330 Přerov – Břeclav prochází středem obce Tlumačov ve směru severo-jihním. Jedná se o plně elektrifikovanou dvoukolejnou trať železničního koridoru Českých drah a. s.. Železniční stanice se nachází ve středu obce Tlumačov.

4.9.2 Příčiny problémů a jejich řešení

- hlučnost za nepříznivých klimatických podmínek (vlhko, ...)

4.10 Dopravní infrastruktura - místní a účelové komunikace

4.10.1 Současný stav

Místní komunikace (dále MK) IV. tříd a účelové komunikace ve vlastnictví obce Tlumačov jsou v relativně dobrém technickém stavu.

Celkový stav místních a účelových komunikací v obci a jejích částech je uveden v PŘÍLOZE A1 4-10-1-1.

4.11 Dopravní infrastruktura - chodníky

4.11.1 Současný stav

Převážná část MK pro pěší – chodníků v obci Tlumačov je v nevyhovujícím (!) technickém stavu. Část chodníků v obci byla v letech 1998 – 2011 rekonstruována z dotací nebo z rozpočtu obce (Sportovní, Metlov, Dolní, Masarykova – část, Kvasická – část).

Celkový stav chodníků v obci a jejích částech je uveden v PŘÍLOZE č. A1 4-11-1-1.

4.10-11.2 Vývoj

- obnova a rekonstrukce sítě MK včetně dopravního a směrového značení
- prioritně řešit opravy a rekonstrukce chodníků (!)
- zvýšení bezpečnosti na MK dobudováním chybějících chodníků
- při křížení chodníků s komunikacemi provádět úpravy chodníků pro pohyb tělesně postižených osob
- dostavba chybějící sítě MK a chodníků v částech obce kde ještě není – zlepšení dopravní obslužnosti
- příprava MK a chodníků v nových lokalitách pro výstavbu

4.10-11.3 Příčiny problémů a jejich řešení

- poruchy MK – provádět lokální opravy, úpravy povrchů komunikací, rekonstrukce vedoucí ke zvýšení únosnosti a průjezdnosti na MK
- zajištění územní, projektové a majetkoprávní přípravy akcí
- opravy, rekonstrukce a dobudování chodníků s navázáním na občanskou vybavenost
- pro přehlednost a získávání dostupných informací o chodnících a MK nutné řešit zpracování pasportu chodníků, MK a dopravního značení v digitální formě do roku 2014 (v současné době pouze papírová forma jen pro MK a dopravní značení)
- pasporty aktualizovat průběžně, max. 1x za 2 roky

4.12 Dopravní infrastruktura - parkování

4.12.1 Současný stav

Vzhledem k nárůstu vozidel v posledních letech je počet ploch pro parkování v obci nedostačující. Vozidla parkují na komunikacích a mimo komunikací na veřejných prostranstvích (zeleň, atd.)

4.12.2 Vývoj

- obnova a rekonstrukce parkovišť
- dostavba chybějících parkovišť u objektů občanské vybavenosti v majetku obce (např. u ZŠ do r. 2018, KIS a KZ do r. 2020, apod.)

4.12.3 Příčiny problémů a jejich řešení

- parkování na veřejných prostranstvích (zeleni) – důsledně vymáhat
- regulaci parkování v obci řešit komplexně například formou stanovení dopravního značení (omezení, příkaz, zákaz, apod.) v r. 2014
- donutit vlastníky automobilů k parkování na MK, státních komunikacích nebo na soukromých pozemcích dle zákonných norem (zákon o provozu na pozemních komunikacích, OZV obce)

4.13 Dopravní infrastruktura - cyklostezky a cyklotrasy

4.13.1 Současný stav

Územím obce Tlumačov prochází cyklotrasa č. 5181 Otrokovice – Hulín v délce cca 7 km (celková délka 15 km).

4.13.2 Vývoj

- rozvoj cyklotras a cyklostezek regionálního a místního významu
- propagace, marketing a poskytování informací o obcích, místních zajímavostech a nabízených službách
- revize stávajících cyklotras a jejich značení

4.13.3 Příčiny problémů a jejich řešení

- zajištění územní, projektové a majetkoprávní přípravy akcí

- napojení na cyklostezku procházející podél Moravy obcí Kvasice

4.14 Dopravní obslužnost

4.14.1 Současný stav

V obci Tlumačov je dostupná veřejná autobusová a železniční doprava. Spoje jezdí dle jízdních řádů téměř každou hodinu do ORP, kde bezprostředně navazují spoje MHD (společnost DSZO) nebo spoje ČD do krajského města. Spoje jezdí v dostatečném počtu i o víkendech a svátcích. Obec Tlumačov není zapojena do integrovaného systému dopravy.

Celkový počet spojů autobusové a železniční dopravy je uveden v PŘÍLOZE č. A1 4-14-1-1.

4.14.2 Vývoj

- dobudování přístřešků na autobusových zastávkách (u hřebčince, ČS Skály)
- uspokojení přepravní potřeby obyvatel při daných ekonomických možnostech
- konkurence individuální automobilové dopravě – nepřetěžování komunikační sítě a omezení zhoršování životního prostředí

4.14.3 Příčiny problémů a jejich řešení

- rozšíření nabídky a zvýšení kvality přepravních služeb
- sjednocení jízdních dokladů
- harmonizace jízdních řádů
- modernizace nástupních míst včetně informačních systémů

5. Vybavenost obce

5.1 Bydlení

5.1.1 Současný stav

V současné době je oblast bydlení v obci v celku stabilizovaná. K největšímu nárůstu domovního fondu v obci docházelo po druhé světové válce, v 60. a 70. letech minulého století.

Bytový fond je především zastoupen rodinnými domy v různém stáří výstavby. Podíl rodinných domů ve struktuře zástavby představuje 93 %. Zbylá část je zastoupena bytovými domy buďto ve vlastnictví obce, nebo jiných soukromých vlastníků.

V období od roku 2001 bylo v obci dokončeno a zkolaudováno 16 rodinných domů.

Samostatná chatová oblast není v současné době na katastru obce vytvořena, pouze 26 rodinných domků využívají jejich majitelé k rekreaci. Tato představuje zhruba 3 % z celkového počtu rodinných domů v obci.

V majetku obce je v současnosti 41 obecních bytů, které jsou plně obsazeny.

Nejvíce zájem je o byty velikosti 1+1, které mohou být považovány za tzv. „startovací byty“ pro svou cenovou dostupnost a také o byty v Domě s pečovatelskou službou.

Dobu čekání na přidělení bytu ve vlastnictví obce je možno odhadnout na 2 roky.

Příloha č. A1 5-1-1-1 Základní charakteristika zástavby a stavu bytového fondu obce

Příloha č. A1 5-1-1-2 Celkový počet bytů v obytných stavbách na území obce

Příloha č. A1 5-1-1-3 Vývoj výstavby bytů v obci Tlumačov

Příloha č. A1 5-1-1-4 Přehled ploch bydlení vymezených územním plánem

Příloha č. A1 5-1-1-5 Struktura bytového fondu v majetku obce

5.1.2 Vývoj

Vývoj zástavby a zajištění ploch pro stavbu rodinných domů je zakotven v územním plánu obce, který byl schválen zastupitelstvem obce dne 12. 12. 2012. Opatření obecné povahy nabylo platnosti dne 28. 12. 2012.

Potřeba zastavitelných ploch pro bydlení	69 000 m ² .
Rezerva 20 %	13 800 m ²
Potřeba ploch pro bydlení celkem	82 800 m²

Při naplnění odhadu potřeby zastavitelných ploch představuje nárůst počtu 335 obyvatel (maximalistická varianta), 88 obyvatel při reálné variantě.

Výrazným limitujícím faktorem pro další rozvoj obce v oblasti bydlení je existence rychlostní komunikace R55 v severovýchodní části katastrálního území a vymezené záplavové území v jihozápadní

části katastrálního území. Tyto dvě výrazné územní bariery již v současné době výrazně omezily výhledové rozvojové plochy pro situaci, kdy návrhové území pro výstavbu rodinných domů vymezené v územním plánu bude vyčerpáno.

5.1.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Potřeba startovacích bytů, potažmo náhradního bydlení při živelných pohromách apod.

Vytvoření fondu na podporu údržby RD s cílem zlepšení vizuálního stavu objektů bydlení v obci.

5.2 Školství a vzdělávání

5.2.1 Současný stav

V Tlumačově působí následující zařízení zabývající se vzděláváním a výchovou dětí a mládeže:

Základní škola

Zřizovatelem je obec, je plně organizovaná se všemi ročníky na 1. stupni (1. - 5. ročník) i na 2. stupni (6. - 9. ročník). V každém ročníku je jedna třída.

V současné době navštěvuje základní školu 187 žáků, spádově z Tlumačova a Skal.

Do škol v okolních obcích, především do Otrokovic, dojíždějí někteří žáci spádově patřící do Tlumačova. Dále navštěvují jednotlivci víceletá gymnázia v Otrokovicích, Kroměříži, církevní školu v Kroměříži.

Mateřské školy

- Mateřská škola – Masarykova zřizovatelem je obec. MŠ má dvě oddělení organizovaná podle věku dětí. Dnes navštěvuje školku 56 dětí, což je 100% využití. Z kapacitních důvodů bylo nutné v minulém roce odmítnout 11 žadatelů.
- Mateřská škola Klubíčko je soukromé zařízení krajského typu s kapacitou 30 žáků, která je 100% využita. Spádově navštěvují školku děti z celého Zlínského kraje. Školka je speciální pro žáky se zdravotním postižením a znevýhodněním (logopedické obtíže).

Objekt školky je pronajat obcí za symbolickou cenu.

ZUŠ Otrokovice - pobočka Tlumačov

Působí v objektu KIS. Děti se zde vyučují hudební nauce, hře na flétnu, klavír, klávesy, kytaru, zpěvu. V současné době se jedná o 20 žáků.

Dům dětí a mládeže Otrokovice, pobočka Tlumačov

DDM působí v budově školy. Navštěvuje ho celkem 220 členů – děti od mladšího předškolního věku, školního věku až po dospělé (celkem 15). Dětem je nabízeno celkem 19 zájmových útvarů. Do DDM chodí nejen děti z Tlumačova, ale také z Kvasic, Otrokovic, Střížovic, Spytihněvi, Míškovic, Lechotic, Zahnašovic, Zlína, Napajedel, Žeranovic, Hulína, Nové Dědiny, Sazovic, Machové, Žlutav, Vrbky, Karolína.

Mateřské centrum Housata

Působí v objektu KIS. Klub je zaměřen na setkávání se maminek s dětmi na mateřské dovolené. Schází se obvykle v úterý a čtvrtek dopoledne.

5.2.2 Vývoj

Do budoucna očekáváme nárůst zájmu o umístění dětí ve ŠD vzhledem ke skutečnosti, že rodiče při své zaměstnanosti stále více hledají alternativy téměř celodenní péče o své děti, v tomto případě formou zájmového vzdělávání.

Pro zajištění plného uspokojení občanů obce v rámci umístění dětí do mateřské školy v závislosti na odborném předpokladu demografického vývoje obce je nutné rozšíření stávající mateřské školy ještě o jednu třídu.

5.2.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Nedostatečná kapacita mateřské školky pro vykrytí požadavků na umístění dětí a potřeba jejího rozšíření s ohledem na předpokládaný demografický vývoj v obci.

5.3 Zdravotnictví

5.3.1 Současný stav

V obci Tlumačov se nachází zdravotní středisko, kde ordinuje praktický lékař, dětská lékařka a stomatolog. Ordinační hodiny jsou pro pacienty dostačující. Počet ordinačních hodin je lékařům smluvně potvrzen zdravotními pojišťovnami tak, aby vyhovoval potřebám občanů.

Zdravotnická zařízení, za nimiž se musí dojíždět, jsou dostupná. Jedná se o Polikliniku v Otrokovicích, nemocnice Kroměříž, Baťova nemocnice ve Zlíně, případně další zdravotnická zařízení v našem okrese.

Dojezd zdravotnické záchranné služby legislativně stanovené na maximální dobu dojezdu 20 minut je rovněž splněn, a to i pokud vozy záchranné služby vyjíždějí ze Zlína. Z Otrokovic je doba dojezdu 6 minut.

5.3.2 Vývoj

Současný stav je dostačující a je nutné výhledově stabilizovat.

5.3.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Není předpoklad zřízení dalšího zdravotnického zařízení, pouze upravit ordinační hodiny stomatologa, v současné době jsou nedostačující.

5.4 Sociální péče

5.4.1 Současný stav

V obci je DPS s kapacitou 20 bytových jednotek, z toho 4 bezbariérové.

DPS poskytuje služby občanům dle potřeby na požádání a placeno za služby je dle ceníku. Je v nich zahrnuta denní péče, dovoz a podávání jídla, donáška receptů, léků, koupání a používání auta na odvoz a doprovod k lékařům specialistům do Otrokovic, popř. KNTB Zlín.

1x měsíčně návštěva praktického lékaře na DPS

1x měsíčně diabetolog

Terénní sestry – 1 soukromá a 1 ČČK zajišťují odbornou péči – odběry, injekce, převazy a to i v obci Machová

Pedikúra – 1x týdně – dostupná pro obyvatele DPS

Na KIS se pořádají akce i pro seniory

KPSS – Otrokovice – zajišťuje charitativní činnosti

5.4.2 Vývoj

Poptávka v oblasti terénních a ambulantních sociálních služeb je na území obce Tlumačov, zaznamenána ze strany seniorů především v oblasti pomoci zajištění stravování.

5.4.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Zhoršení finančního krytí pro poskytovatele soc. služeb nebezpečí nárůstu individuálních plateb.

5.5 Kultura

5.5.1 Současný stav

V roce 2004 bylo zřízeno jako organizační složka obce Kulturní a informační středisko (KIS). Od poloviny roku 2006 sídlí toto středisko v opravené budově na náměstí Komenského 170. Další kulturní akce pořádá DDM Sluníčko Otrokovice, pracoviště Tlumačov a další spolky a organizace působící v obci.

PŘÍLOHA č. A1 5-5-1-1 činnost KIS Tlumačov

PŘÍLOHA č. A1 5-5-1-2 kulturní akce

5.5.2 Vývoj

Činnost KIS i ostatních spolků a organizací záleží na rozpočtu obce, na zájmu občanů o kulturu i finanční situaci obyvatel a v neposlední řadě chuti členů organizací a spolků pořádat akce pro veřejnost.

5.5.3 Příčiny problémů a jejich řešení

V obci chybí důstojné s kulturním prostředím zařízení, zejména s velkým sálem. Sál by využila nejen obec, ale i další organizace k pořádání svých aktivit – zábav, divadel, apod. Navrhujeme 2 varianty: zrekonstruovat starou budovu na náměstí Komenského čp. 65 nebo rozšířit stávající Klub obce Zábrani.

Památky v obci

5.5.4 Současný stav

Na území Tlumačova se nachází několik památek, které si zasluhují naši pozornost a péči. Na kulturní památky se vztahuje ustanovení zákona č.22/58 Sb. o kulturních památkách. Jsou to: Farní kostel sv. Martina, budova fary, Panský dům č.p. 90, kaple za kostelem, sloup se sochou Nejsvětější Trojice, socha sv. Jana Nepomuckého, kříž u kostela a kříž u hřebčince. Kostel a kaple jsou navštěvovány věřícími při mších, jednou za rok se v kostele koná koncert.

5.5.5 Vývoj

Některé památky prošly v minulých letech opravou. Je nutné sledovat jejich technický stav.

5.5.6 Příčiny problémů a jejich řešení

Panský dům č. p. 90 mění neustále majitele – objekt chátrá. Řešení – obec může vstoupit do jednání s majitelem. To platí i u dalších památek, které nejsou ve vlastnictví obce. Na opravy obecních památek je možné získat dotace. Je důležité stav památek zmapovat a vypracovat harmonogram jejich oprav.

5.6 Sport a tělovýchova

5.6.1 Současný stav

- Organizovaná a volnočasová sportovní činnost je v obci Tlumačov realizována jednak různými organizacemi, spolky a uskupeními a také aktivním přístupem jednotlivých občanů jako neregistrovaní a rekreační sportovci. hráči malé a sálové kopané, rekreační stolní tenis, rekreační tenis, ostatní sportovní aktivity in line bruslení, cykloturistika, plavání, lední hokej atd.

Současná vybavenost obce v oblasti sportu a sportovního vyžití se dá hodnotit jako průměrná. Obec má tato veřejně dostupná sportoviště: fotbalové hřiště po rekonstrukci, velkou tělocvičnu a malou tělocvičnu v budově ZŠ (pro veřejnost placený pronájem) a malou tělocvičnu v budově místní sokolovny (využíváno členy ČOS), házenkářské hřiště u sokolovny (asfaltová plocha volně přístupná) a víceúčelové sportoviště u ZŠ (umělý povrch, placený pronájem), dětské travnaté oplocené hřiště na Zábrání (veřejně dostupné). Dále pro aktivní trávení volného času pro rodiče s dětmi jsou vybudována v obci dvě dětská hřiště.

Aktivně v obci provozují svoji činnost členové SK Tlumačov – účastní se soutěží v kategoriích muži, dorost, žáci, příprava. Další velmi aktivní skupinou, která se zúčastňuje soutěží na místní i republikové úrovni, jsou děti z DDM Sluníčko (aerobik) a členové voltiže (i mezinárodně). V obci jsou pořádány turnaje v kopané (SK Tlumačov), aerobiku (DDM Sluníčko), voltižní závody (oddíl voltiže), turnaj ve stolním tenise a jednodenní turistické a lyžařské zájezdy (KIS), turnaje v malé kopané a futsale (občanská sdružení).

5.6.2 Vývoj

Vývoj sportovních aktivit a využití volného času závisí na angažovanosti jednotlivých sportovních oddílů a trenérů.

5.6.3 Příčiny problémů a jejich řešení

V obci chybí:

- klasický tenisový kurt nebo kurty
- hřiště na plážový volejbal
- chráněný prostor (dráha, cyklostezka) na in line brusle
- v zimních měsících bezpečná a udržovaná ledová plocha pro bruslení a hokej dětí a veřejnosti
- bezpečné propojení a napojení z Tlumačova na cyklostezku Kroměříž – Otrokovice

6. Životní prostředí

6.1 Krajina

6.1.1 Současný stav

Katastr území obce Tlumačov zaujímá plochu 15,52 km², z toho zastavěná část 1,8 km². Celý katastr obce je veden jako území archeologického zájmu. Obec Tlumačov je obklopena zemědělskou krajinou s ucelenými velkými bloky orné půdy. Krajinný ráz je tvořen údolní nivou řeky Moravy, která je ohraničena výběžky Vizovické vrchoviny s Tlumačovskými vrchy, s nejvyšším vrcholem Křemenná. Krajinný obraz je narušen industriálními prvky s následnou výraznou fragmentací a omezením průchodnosti (železniční koridor, rychlostní komunikace). Fragmentace výrazně ovlivňuje populace volně žijících živočichů. Jde o proces, při kterém dochází k rozdělení souvislých biotopů do menších a izolovanějších celků.

PŘÍLOHA č. A1 6-1-1-1 archeologická naleziště

6.1.2 Vývoj

Dalším výrazným zásahem do krajinného rázu území bude realizace stavby protipovodňové hráze na východním okraji zastavěného území. Touto stavbou dojde ke změně dálkových pohledů a vytvoření nového blízkého horizontu. Trasa protipovodňové hráze je zpracována v ÚP Tlumačov.

6.1.3. Příčiny problémů a jejich řešení

Snížení nabídky ploch pro rozvoj zástavby.

6.2 Ovzduší

6.2.1 Současný stav

Tlumačov není zařazen mezi obce se zhoršenou kvalitou ovzduší dle přílohy č. 11. nařízení vlády č. 350/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podle údajů z Informačního systému kvality ovzduší ČR není v obci Tlumačov a jeho okolí prováděno systematické měření imisních koncentrací. Hlavní vliv na obsah imisních a emisních látek v ovzduší má dopravní zátěž z komunikace I/55, která prochází celým katastrálním územím obce. V katastrálním území se v současnosti nenacházejí významnější průmyslové podniky, které by se podílely na znečišťování ovzduší.

PŘÍLOHA č. A1 6-2-1-1 znečištění ovzduší

6.2.2 Vývoj

V dané oblasti se předpokládá stabilizovaný vývoj s postupným zvyšováním kvality ovzduší s ohledem na postupné zavádění jednotlivých zákonných opatření vůči velkým znečišťovatelům. Obec je plně plynofikována, ale s ohledem na ceny energií je možné, že část domácností bude vytápěna fosilními palivy. S tím dojde k nárůstu imisních složek v ovzduší především při inverzních stavech.

6.2.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Posílení vlivu malých stacionárních zdrojů na kvalitu ovzduší – důsledné vyžadování a kontrola těchto zdrojů v souladu s dikcí zákona o ovzduší.

6.3 Vodstvo

6.3.1 Současný stav

Katastrem obce protéká jediný významnější vodní tok „Mojena“. Správu na tomto toku vykonává společnost Povodí Moravy s. p. Dalšími drobnými toky je uměle vybudovaný tok „Hajská příkopa“, který zajišťuje odvod povrchových vod z vápencového lomu na kopci Křemenná a potok „Hlavnička“, protékající na jižním okraji zástavby, jehož povodí není pouze na katastrálním území obce Tlumačov. Obě jmenované vodoteče jsou zaústěny do Mojeny. Dalším významnějším vodním prvkem na katastru obce tůňka „Písák“ o výměře cca 0,5 ha. Tento vodní prvek vznikl jako následek těžby štěrkových říčních sedimentů v nivě řeky Moravy.

6.3.2 Vývoj

V současné době je oblast vodního hospodářství na území obce bezproblémová. Předpokládá se

postupná obnova, doplňování a stabilizace břehových porostů podél drobných vodních toků s cílem vytvoření kvalitních přírodě blízkých ekosystémů.

6.3.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Přirozené zazemňování průtočného profilu koryt toků s následným snížení odtokových poměrů při přívalových deštích.

6.4 Hluková zátěž

6.4.1 Současný stav

Hluková zátěž obce se zvýšila vybudováním dálnice a rekonstrukcí železniční tratě.

U nádraží byla postavena protihluková stěna.

Měření hlukové zátěže bylo provedeno při budování dálnice v chráněném venkovním prostoru a měření nepřesáhlo přípustné hodnoty. Hluk z dopravy byl měřen v ulicích Jana Žižky 861, U Trojice 861, Nová 875. Také zde byly hygienické limity dodrženy.

PŘÍLOHA č. A1 6-4-1-1 hluk z dopravy

6.4.2 Vývoj

6.4.3 Příčiny problémů a jejich řešení

6.5 Chráněná území

6.5.1 Současný stav

Na katastru obce se nachází přírodní památka Tlumačovská tůňka, vyhlášená rozhodnutím Okresního úřadu Zlín. Předmětem ochrany je výskyt, rozmnožování a vývoj obojživelníků v hospodářsky intenzivně využívané krajině a zároveň ojedinělé refugium vzácných druhů mikroflóry vod v poříčních nivách. Další významné chráněné území se nachází těsně za hranicemi katastrálního území obce. Jedná se o opuštěný vápencový lom na kopci Křemenná, který po ukončení těžby byl zatopen průsakovou a povrchovou vodou. Toto území má statut přírodní památky s názvem „Kurovický lom“ a je zahrnut v soustavě NATURA 2000 a předmětem ochrany je geologická a paleontologická skladba obnažených lomových stěn s mezinárodním významem, a také ochrana lokality s výskytem zvláště chráněných druhů obojživelníků a

plazů. Území je také součástí regionálního biokoridoru. Územní systém ekologické stability (dále jen ÚSES) je na území obce vymezen jak na lokální tak regionální úrovni a je součástí schváleného územního plánu obce.

PŘÍLOHA č. A1 6-5-1-1 trasy biokoridorů

6.5.2 Vývoj

Situace v oblasti chráněných územích je stabilizovaná. Předpokládá se pouze doplňování skladebních prvků ÚSES v závislosti na dostupnosti pozemků pro realizaci výsadeb.

6.5.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Nedostatek finančních prostředků pro výkup pozemků od soukromých vlastníků pro realizaci prvků ÚSES a výsadbu zeleně v rámci agrocenóz.

6.6 Brownfields (budovy, objekty a plochy nevyužívané v katastru obce)

6.6.1 Současný stav

Podle provedeného terénního šetření bylo identifikováno 11 objektů splňujících definici Brownfields. Tyto objekty a areály jsou definovány v příloze.

PŘÍLOHA č. A1 6-6-1-1 Brownfields – soupis objektů a areálů

6.6.2 Vývoj

6.6.3. Příčiny problémů a jejich řešení

6.7 Odpadové hospodářství

6.7.1 Současný stav

Nakládání s odpady je řešeno různými způsoby vždy v souladu s platnými zákony. Směsný komunální odpad je svážen prostřednictvím svozových vozů společnosti Technické služby Otrokovice s. r. o. na skládku společnosti Marius – Pedersen a. s., pobočka Otrokovice - Kvítkovice. Na základě rozhodnutí KÚZK OŽP provozuje obec Tlumačov v technickém areálu obce na ul. Zábrani sběrný dvůr a dále 8 sběrných míst s kontejnery na tříděný odpad (papír, plasty, sklo), které jsou rozmístěny na určených místech v obci a slouží pro danou oblast. Ve sběrném dvoře probíhá třídění odpadů do jednotlivých kontejnerů dle druhu odpadu včetně provádění zpětného odběru tříděného a nebezpečného odpadu na základě smluv uzavřených se specializovanými společnostmi. Zároveň je zde prováděn sběr biologicky rozložitelného odpadu, který je převážen do lokality Slivotín, kde obec Tlumačov provozuje komunitní kompostárnu.

6.7.2 Vývoj

Vývoj této oblasti je spatřován především

- ve snaze snížení množství odpadů ukládaných na skládce a zvýšení separace a využitelnosti druhotných surovin,
- dobudování a úprava sběrného dvora v technickém areálu do r. 2018 (viz rozšíření sběrného dvora – úprava ploch, vážní systém s napojením na výpočetní technologie)
- zlepšení systému třídění odpadů
- zajištění častější frekvence svozu tříděného odpadu ze sběrných míst v obci do 2 let (viz zavedení a separace bioodpadů v obci)

6.7.3 Příčiny problémů a jejich řešení

- průběžná likvidace černých skládek
- zavedení separace a svozu bioodpadů
- nutná informovanost a osvěta veřejnosti vedoucí k minimalizaci produkce odpadů ukládaných na skládkách

7. Správa obce

7.1 Obecní úřad a kompetence obce

7.1.1 Současný stav

Obec Tlumačov je obcí s matričním úřadem a rozsah správního obvodu je dán k. ú. Tlumačov na Moravě. Obecní úřad nevykonává žádné činnosti pro jiné obce. Obecní úřad vykonává následující činnosti státní správy: evidence obyvatel, matriční úřad, ochranu přírody a krajiny, silniční správní úřad pro místní a účelové komunikace (na základě smluvního vztahu řeší pro obec Tlumačov MěÚ Otrokovice),

přestupková agenda je rovněž řešena veřejnoprávní smlouvou s MěÚ Otrokovice.

Obec má 20 zaměstnanců a uvolněného starostu (20+1), pro údržbu obce využívá veřejně prospěšných prací (v roce 2012 to bylo 11 lidí).

Obec má zřízené dvě příspěvkové organizace, a to ZŠ Tlumačov a MŠ Tlumačov, jejichž činností je školství. Tyto příspěvkové organizace mají přebytkové hospodaření.

PŘÍLOHA č. A1 7-1-1-1 struktura obce Tlumačov

PŘÍLOHA č. A1 7-1-1-2 struktura Obecního úřadu Tlumačov

7.1.2 Vývoj

Vývoj bude závislý na orgánech státní správy a rozhodnutí vlády. Obecního úřadu se může dotknout rozhodnutí vlády ve věci výkonu státní správy na úseku matriční činnosti a převod agendy na obce s rozšířenou působností (MěÚ Otrokovice).

7.1.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Problémy způsobí nekoncepční rozhodnutí vlády a malý časový prostor pro naplňování těchto rozhodnutí.

7.2 Hospodaření obce

7.2.1 Současný stav

Obec vždy sestavovala vyrovnaný rozpočet. Výsledek hospodaření za jednotlivé roky však ukazuje, že v roce 2008 obec hospodařila s přebytkem, v letech 2009, 2010 a 2011 obec hospodařila se schodkem a v roce 2012 obec hospodařila s přebytkem. Vývoj za posledních 5 let ukazuje tabulka plnění sdílených daní v letech 2008 – 2012 a hospodaření v letech 2008 – 2012. Od 1. 1. 2012 obec navýšila místní koeficient daně z nemovitostí na „2“, což mělo daňový výnos cca 1,1 mil. Kč.

Obec má rozsáhlý nemovitý majetek (budovy, pozemky), který vyžaduje nemalé prostředky na údržbu a správu. Zajištění prosté reprodukce vyžaduje investice (opravy) v rozsahu ročních účetních odpisů (v roce 2012 cca 5,5 mil. Kč).

PŘÍLOHA č. A1 7-2-1-1 plnění sdílených daní v letech 2008 – 2012

PŘÍLOHA č. A1 7-2-1-2-A hospodaření v letech 2008 – 2012

PŘÍLOHA č. A1 7-2-1-2-B hospodaření v letech 2008 – 2012

PŘÍLOHA č. A1 7-2-1-3 nemovitosti obce ke dni 31. 12. 2012

PŘÍLOHA č. A1 7-2-1-4 inventura pozemků ke dni 31. 12. 2012

hospodaření obce v letech 2008-2012

	dotace	běžné výdaje	příjmy celkem	běžné příjmy	"volné finance"
2008	568 553,00 Kč	23 391 639,17 Kč	32 650 873,66 Kč	28 962 920,66 Kč	5 571 281,49 Kč
2009	1 032 398,00 Kč	24 829 276,79 Kč	26 888 365,04 Kč	24 758 481,04 Kč	- 70 795,75 Kč
2010	22 654 877,00 Kč	25 595 664,48 Kč	49 904 907,83 Kč	27 130 825,83 Kč	1 535 161,35 Kč
2011	36 797 285,58 Kč	25 828 705,13 Kč	64 768 808,54 Kč	27 633 413,96 Kč	1 804 708,83 Kč
2012	2 358 768,50 Kč	23 257 689,06 Kč	30 838 215,17 Kč	28 439 086,67 Kč	5 181 397,61 Kč

7.2.2 Vývoj

Obec při svém ekonomickém rozhodování musí zohlednit následující skutečnosti:

- obec bude splácet bankovní úvěry ve výši cca 1,4 mil. Kč ročně ještě po dobu 10 let (další dva roky pak ještě 0,8 mil. Kč)
- ceny standardních výdajů (energie, DPH,...) porostou rychleji než daňové příjmy
- rozsáhlý nemovitý majetek (budovy) vyžaduje pravidelné investice, aby splňoval technické parametry (např. elektroinstalace, vytápění ...)

7.2.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Problémy mohou vyvolat nižší daňové příjmy a jejich nepravdivost. Velké procento běžných výdajů (mandatorní výdaje) a investice s náročnou ekonomickou udržitelností.

Řešením je zamezit růstu běžných výdajů a efektivní hospodaření s majetkem, odprodej (likvidace) nepotřebného majetku.

PŘÍLOHA č. A1 7-2-3-1 nemovitosti obce ke dni 31. 12. 2012 – současný stav/vývoj/ příčiny problémů a jejich řešení

7.3 Bezpečnost

7.3.1 Současný stav

V obci Tlumačov je 17,6 trestných činů na 1000 obyvatel (průměr z roku 2011 a 2012). Za rok 2012 to bylo 44 trestných činů a 83 přestupků, které řešila Policie ČR. MěÚ Otrokovice pak řešil 22 přestupků. Prevence byla zaměřená na seniory a mládež (gamblerství, drogy, alkohol). Dojezd Policie ČR do obce je max. 30 min. (zpravidla do 10 min.).

V obci je zřízena povodňová komise a krizové řízení ORP. Obec má vlastní JSDH. Předcházení živelným pohromám se řeší podle závažnosti situace, IZS (HZS ZK, Policie ČR, ZZS ZK), sledování stavu řeky Moravy – měřící bod Kroměříž.

Varování obyvatelstva probíhá pomocí místního rozhlasu, obec nemá vybudovanou protipovodňovou ochranu obce.

7.2.2 Vývoj

Rizika pro mládež i seniory jsou stálá.

7.2.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Sociální nezralost je důvodem trestných činů, řešení či eliminace je možná pomocí podpory rodiny a výchovy v rodině, prevence ve škole a nově i vzdělávací programy pro všechny věkové kategorie (např. finanční gramotnost, asertivní jednání a odmítnutí nevýhodných nabídek – prodejní akce)

7.4 Vnější vztahy a vazby

7.4.1 Současný stav

Obec je členem MJH a MAS JH, v rámci MJH se zástupci obce pravidelně zúčastňují her seniorů. MAS JH je v počátku rozvoje (založena na podzim 2012).

Na rozvoji (dotační prostředky, OPŽP, ROP,...) obec spolupracuje s EAZK, JVM-RPIC, Ing. Markétou Hoškovou.

Obec Tlumačov udržuje partnerské vztahy s obcí Ďanová – SK.

7.4.2 Vývoj

V závislosti na plánu rozvoje obce a prioritách je nutné sledovat dotační tituly (EU, ČR, KÚ).

Zvážení možnosti partnerských dní mezi ZŠ (ČR x SK).

7.4.3 Příčiny problémů a jejich řešení

Malý zájem o společné, družební akce. Řešení je v koncentraci úsilí na jednu akci, která zasáhne více cílových skupin.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Vyhodnocení předchozího programu rozvoje obce (koncepční investiční záměry obce Tlumačov-7/2008)

	předpoklad realizace
Odkanalizování obce (3. etapa)	2009 – 2010
<i>Dokončeno v r. 2011</i>	
Integrovaný objekt sociálních služeb a veřejné správy č. p. 65	2009 – 2010
<i>NEREALIZOVÁNO. Na tento projekt obec nezískala dotaci, je nutné řešit využití nemovitosti.</i>	
Sběrný dvůr – třídění komunálních odpadů	2009
<i>Sběrný dvůr je v provozu, je nutné řešit povrchy, vybavení, žádost OPŽP</i>	
Rekonstrukce ZŠ II.	2008 – 2009
<i>Proběhlo v roce 2011(zateplení), je nutné řešit střechy (3 bloky)</i>	
Revitalizace parku ul. Sokolská	2008 – 2009
<i>Proběhlo v roce 2011</i>	
Dům služeb	2009 – 2011
<i>NEREALIZOVÁNO. Nutno řešit financování (náklady na vybudování-nájem)vize?</i>	
Oprava místních komunikací	2011 – 2015
<i>Částečně probíhá, nutno řešit ve spolupráci se SFDI</i>	
RELAX areál ul. Sportovní	2011 – 2012
<i>NEREALIZOVÁNO. Změna na výletišť, vize?</i>	
Solární systém pro ohřev TUV	2009 – 2012
<i>NEREALIZOVÁNO. Využití v areálu technického zázemí obce- žádost OPŽP.</i>	
Datová síť pro potřeby obce	2011 - 2015
<i>NEREALIZOVÁNO. Využití, propojení OÚ a jeho složek,...</i>	

Vyhodnocení vlivů dalších koncepčních dokumentů (Strategie rozvoje Mikroregionu jižní Haná)

	předpoklad realizace
Odkanalizování, vč. napojení na ČOV	2006

Dokončeno v r. 2011

KIS- regionální vzdělávací, kulturní a informační centrum 2005

Dokončeno 2006

Dokončení rekonstrukce ZŠ 2005

Proběhlo v roce 2011 (zateplení), je nutné řešit střechy (3 bloky)

Radnice-rekonstrukce objektu č.p. 65 2006

NEREALIZOVÁNO. Na tento projekt obec nezískala dotaci, je nutné řešit využití nemovitosti.

Realizace Generelu zeleně 2005 – 2012

Probíhá průběžně

Areál technických služeb obce a odpadového hospodářství 2005 – 2007

Sběrný dvůr je v provozu, je nutné řešit povrchy, vybavení, žádost OPŽP

Veřejná sportoviště, dětská hřiště a kulturní vybavení 2005 – 2010

Veřejná sportoviště a dětská hřiště – částečně realizováno (50%), kulturní vybavení- NEREALIZOVÁNO (jen „klubové zařízení“)

Protipovodňová opatření 2006

NEREALIZOVÁNO. Probíhá řešení ve spolupráci se s.p. Povodí Moravy (nyní se řeší ÚR)

Oprava a doplnění místních komunikací 2008 – 2010

Částečně probíhá, nutno řešit ve spolupráci se SFDI

Mechanizační vybavení pro údržbu ŽP a odpadové hospodářství 2006 - 2010

Částečně řešeno, probíhá – podaný projekt OPŽP

SWOT analýza

Silné stránky

- **aktuálně zpracovaný územní plán**
- **Kanalizace je napojena na ČOV Otrokovice**
- **Vybavenost inženýrskými sítěmi**
- **dopravní obslužnost**
- **fungující MŠ a ZŠ**
- **vybudovaná DPS**
- **generel zeleně**

- vyřešený sběr komunálního odpadu
- stabilizovaný úřad
- jisté daňové příjmy
- krátká dojezdová vzdálenost do městských aglomerací
- stabilní stav počtu obyvatel

Slabé stránky

- nedostatek startovacích bytů
- malý zájem o život v obci
- malá nabídka spektra služeb
- chybí pasportizace
- špatný stav chodníků, MK a ÚK
- parkování
- chybějící napojení na cyklostezku podél Baťova kanálu
- stárnutí populace
- chybějící společenský dům
- chybějící vybavenost pro volnočasové aktivity
- nedokončení sběrného dvora
- značné množství polních cest v rozsáhlém katastru (nákladovost údržby)
- nevybudovaná PPO obce
- vysoké běžné výdaje, rozsáhlý majetek...
- malá připravenost (PD) na dotační tituly a s tím související kofinancování
- turisticky nezajímavá obec
- neřešení potřeb lokality Skály

Příležitosti

- Napojení na páteřní cyklostezku podél Moravy
- Tradice koní a hypoturistika Plochy k rozvoji obce v soukromém vlastnictví
- Snížení běžných výdajů, prodej nepotřebného majetku
- Členství v MAS JH, družba s obcí Ďanová
- Blízkost větších městských aglomerací
- Vícezdrojová dotační politika (stát, EU, kraj)
- Baťův kanál
- Umístění obce na dopravních tepnách

Hrozby

- Zhoršení dopravní obslužnosti obce
- Záplavové území na katastru obce
- Užívání návykových látek, nezaměstnanost a s tím spojený nárůst sociálně slabých občanů
- Plochy k rozvoji obce v soukromém vlastnictví
- Zánik služeb v obci - krach živnostníků
- Růst cen energií
- Dopravní zátěž nákladní dopravou
- Zvyšování cen za likvidaci odpadu
- Nárůst trestné činnosti
- Odsunutí stavby PPO
- Stárnutí populace, nárůst potřeb soc. služeb
- Nevyřešené majetko-právní vztahy v areálu Agrotonz

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Strategická vize 2013-2026 (2018-2026)

- velmi dobré podmínky pro život v obci naší velikosti
- ekologicky akceptovatelný průmyslový rozvoj a udržitelný rozvoj zemědělské výroby
- spokojenost a sounáležitost občanů s obcí a bohatý spolkový život

B.2 Cíle, opatření a aktivity

↑ Vysoká důležitost — Střední důležitost ↓ Nízká důležitost

CÍL : „OBYVATELSTVO A SPRÁVA OBCE“

(kapitola 1,2,3,7)

Opatření : „1.1. Komunikace s občany“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
↑ „1.1.1 periodické setkávání s občany Skal - 1 x do roka“ Zjištění situace v lokalitě Skály	2013 - 2013	tajemník/ Janský	1	Vlastní
↑ „1.1.2 periodické setkávání s podnikatelskou sférou - 1 x do roka“ Zjištění situace v lokalitě Skály	2013 - 2013	starosta/ Jonášek	1	Vlastní
↑ „1.1.3 podpora spolkové činnosti v obci“ dle schválených pravidel	2013 - 2022	místostarosta/ Rýdel	200	Vlastní
Opatření : „1.2. Hospodaření s majetkem obce“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
↑ „1.2.1 rekonstrukce budov v majetku obce“	2013 - 2022	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	7000	Vlastní
↑ „1.2.1.1. střechy ZŠ“ určení technického stavu	2013 - 2013	ředitel ZŠ/Podlas	1000	Vlastní
↑ „1.2.1.2. OÚ , Nádražní 440“	2015 - 2015	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	1000	Externí
— „1.2.1.3. ZS, Dolní“	2015 - 2015	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	1000	Externí
— „1.2.1.4. BD 630“	2015 - 2015	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	1000	Externí

— „1.2.1.5. optická síť (datové propojení objektů obce)“	2016 - 2016	starosta/ Jonášek	1000	Externí
⬆ „1.2.1.6. budova č. p. "65"" strategické rozhodnutí co s tím	2013 - 2013	starosta/ Jonášek	0	Vlastní
⬆ „1.2.2 spoluúčast na realizaci protipovodňové ochrany obce (PPO)“ dle III. výzvy Mze ČR	2016 - 2016	vedoucí ekonomického odd. / Dědková	5000	Vlastní
⬆ „1.2.3 tvorba pravidelné rezervy v rozpočtu obce na přípravu projektových dokumentací v rozsahu 10% investic kalendářního roku“	2013 - 2022	vedoucí ekonomického odd. / Dědková	400	Vlastní
⬆ „1.2.4 snížení běžných výdajů o 10%“	2013 - 2022	tajemník/ Janský	0	Vlastní
Opatření : „1.3. Prevence sociálněpatologických jevů“				
— „1.3.1 finanční gramotnost“ celkové náklady cca 200 tis.	2013 - 2022	ved. KIS/ Nelešovská	0	Vlastní
— „1.3.2 asertivní jednání“	2013 - 2022	ved. KIS/ Nelešovská	0	Vlastní
— „1.3.3 prevence senioři“	2013 - 2022	ved. KIS/ Nelešovská	0	Vlastní
— „1.3.4 obnovení zahrad“	2013 - 2022	ved. KIS/ Nelešovská	0	Vlastní

Cíl : „INFRASTRUKTURA a OBČANSKÁ VYBAVENOST“

(kapitola 4,5)

Opatření : „2.1. Dopravní infrastruktura“				
⬆ „2.1.1. pasportizace“ chodníky, místní komunikace, účelové komunikace, veřejné osvětlení, místní rozhlas	2013 - 2013	tajemník/ Janský	100	Vlastní
⬆ „2.1.2 obnova chodníků v rozsahu 50%“ 1 mil. / rok	2013 - 2022	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	6000	Externí
— „2.1.3 obnova veřejných ploch“	2013 - 2022	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	500	Externí
— „2.1.4 obnova místních a účelových omunikací v rozsahu 20%“ upřesnění po pasportizaci	2013 - 2022	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	1000	Vlastní
— „2.1.5 parkování v obci-zpracování koncepce“ "jednosměrky"	2014 - 2014	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	100	Vlastní

✓ „2.1.6 napojení na cyklostezku podél Bařova kanálu- zajištění pozemků“ řešit s KPÚ !!!	2018 - 2018	tajemník/ Janský	0	Externí
Opatření : „2.2. Veřejné osvětlení“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „2.2.1 realizace pilotního projektu VO“ bez regulace (pilotní projekt), instalace nízkoenergetických svítidel	2015 - 2015	OŽPÚAS/ Žák	500	Vlastní
✓ „2.2.2 Rekonstrukce VO“ s regulací	2018 - 2018	OŽPÚAS	0	Externí
Opatření : „2.3. Společenský život“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆ „2.3.1 Kulturně společenské centrum“ určení technického stavu, priority	2015 - 2015	starosta/ Jonášek	5000	Externí
⬆ „2.2.2 dětské hřiště U Trojice“	2014 - 2014	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	200	Vlastní
— „2.3.3 dětské hřiště - Skály“	2017 - 2017	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	500	Vlastní
⬆ „2.1.4 rekonstrukce hřbitova“	2014 - 2014	tajemník/ Janský	1000	Externí
⬆ „2.1.5 památník padlým v 1. sv. válce“	2015 - 2015	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	200	Externí
Opatření : „2.4. Služby“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „2.4.1 "Dům služeb"“	2016 - 2016	vedoucí odd. výstavby a majetku/ Veselský	4000	Externí

Cíl : „OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ“

(kapitola 6)

Opatření : „3.1. Obnova krajinných struktur“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆ „3.1.1 realizace RBK 1581“	2014 - 2014	tajemník/ Janský	0	Externí
— „3.1.2 naplňování generelu zeleně“	2013 - 2022	tajemník/ Janský	300	Vlastní
✓ „3.1.3 komplexní pozemkové úpravy“ řeší SPÚ	2018 - 2018	tajemník/ Janský	0	Externí
Opatření : „3.2. Odpadové hospodářství“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆ „3.2.1 zvýšení separace odpadu - dobudování a dovybavení sběrného dvora“	2014 - 2014	tajemník/ Janský	4000	Externí

B.3 Podpora realizace programu